

Unió dels Trams **ARA!**

Manifestació "Prou bloqueig polític, unim els tramvies!" 20/01/2018

- Hem arribat al 100
- El Poblenou i l'èxode invisible
- El cost de l'Estat del benestar
- El passatge Trullàs

Editorial

ÍNDEX

EDITORIAL.....	3
La nova Barcelona	
EN PORTADA	4
Hem arribat al 100	
El Poblenou i l'èxode invisible	
Acollir i conviure no sempre és fàcil	
El Poblenou s'omple de llum i color	
EDUCACIÓ.....	10
Novetats en els equipaments educatius	
Visibilitzar la contaminació	
MOBILITAT.....	12
Unió dels Trams ARA!	
ESPAI VIOLETA.....	14
Les dones tragineres de la frontera sud	
MEMÒRIA I PATRIMONI.....	16
Palo Alto. Nou centre del disseny i la cultura	
GENT AMB VEU PRÒPIA.....	18
Xavier Casanovas. El cost de l'Estat del benestar	
PAISATGES HUMANS.....	20
Projectes sostenibles per recuperar el passatge Trullàs	
VIDA DE BARRI.....	22
Adéu, Andreu Isern. Gràcies	
Plafons del patrimoni de Pere IV	
ConnectHort	
Receptes del món. Tatiana Santos	

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Rambla del Poblenou, 49, 08005 BCN Tel. 933 569 732
 elpoblenou@elpoblenou.cat www.elpoblenou.cat
 Secretaria..... dilluns, dimecres i dijous de 7 a 9 h
 Assessoria urbanística..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)
 Assessoria jurídica..... dimecres de 7 a 9 h (concerteu hora)

Fes-te soci/sòcia

Perquè els problemes del barri surtin a la llum i es resolguin ens cal ser una entitat forta, és per això que la teva aportació és important.

- La nostra entitat està formada de persones com tu, unes nò més aporten poc més d'un euro al mes de quota, altres hi dediquen part del seu temps lliure en la defensa del barri. De la manera que sigui, com més serem més força tindrem.
- Rebràs la revista *El Poblenou* a casa i tindràs dret a estar informat i a participar en la vida interna de l'entitat.
- Ser soci/a de la nostra entitat no comporta cap avantatge material: no som una empresa de serveis ni depenem de cap administració. Les quotes de socis són bàsiques per garantir la nostra independència.
- L'única condició per ser soci és que estimis el barri.
- L'únic benefici que tindràs és la satisfacció de contribuir a fer-lo més habitable.

Alta de soci/a

Nom i cognoms:
 Adreça:
 Població: CP:
 Telèfon: @ mail:
 DNI:
 Quota anual: 20 € ☐ Quota de suport de € ☐
 Domiciliació del pagament a través de la Caixa/banc:
 IBAN:

(Signatura)

Revista *El Poblenou* n.100
 Febrer-març 2018

Edició:

Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou

Equip de Redacció:

Salva Clarós, Montse Milà, Josep Pascual, Xavier Pegenaute, Joan Maria Soler, Estrella Pineda, Gemma Canela, Patricia Pujante

Col·laboradors:

Sílvia Casorrán, Raquel Ruiz Tebar, ConnectHort, Nàdia Puig, Amador Pisabarro, Plataforma per la Qualitat de l'Aire

Coordinació:

Patricia Pujante

Fotografies:

Salva Clarós, Patricia Pujante, Atzur Produccions, Víctor Serri, Joan Maria Soler, Montse Milà, José Luis Rodrigo

Portada:

Joan Maria Soler

Correcció:

Josep Pascual
 Disseny gràfic / maquetació: Joan Maria Soler

Impressió:

Gràfiques Campàs

Tirada:

3.000 exemplars
 Publicitat: Carme Martínez (629 046 004)
 comercial@elpoblenou@gmail.com

Dipòsit legal:

B-48543-97

El Consell de Redacció i l'AVVP no es fan responsables de les opinions expressades en les col·laboracions inserides a la revista, que han de considerar-se com a opinions personals dels sotsgnats, tret de l'Editorial i tot allò que està signat com a Redacció.

La revista és de distribució gratuïta i es finança a través de la quota dels socis de l'AVVP i dels espònsors i anunciant (la línia editorial és absolutament independent d'aquestes institucions i empreses).

La nova Barcelona

La ciutat està vivint una revolució social, que en el nostre Districte, i molt especialment al Poblenou, lliura un combat per a substituir les velles lògiques que ja no responen a les necessitats del sistema productiu, als nous hàbits de vida i de consum, a la nova funcionalitat urbana necessàriament sostenible. En definitiva, és la revolució dels nous valors socials que es van instal·lant entre nosaltres mentre pugnen amb les resistències al canvi. En el trànsit cap al nou món que tot just despunta amb canvis tan revolucionaris com l'ús creixent de la bicicleta a la ciutat, és quan la vella política, que no és altra cosa que la representació dels poders fàctics d'antany en plena involució, intenta aturar el que és imparable.

Hi ha defensors a ultrança d'una ciutat que ja no tornarà perquè ha quedat superada pel temps històric. Hi ha un relat d'enyorança dels que no volen el tramvia perquè en el seu imaginari hi ha la ciutat noucentista. Reneguen de la bici perquè creuen que el progrés és l'automòbil. No creuen en l'empresa d'economia social perquè són fills del sistema productiu fordista, el de la fàbrica. Mai han cregut en el cotxe elèctric ni en l'autoconsum renovable perquè no imaginem un món sense petroli. Tenen por dels immigrants perquè els poden disputar la feina i els serveis de protecció social. Aquest és el relat de la vella

política que representa els interessos dels que van empènyer el país cap a la crisi i la recessió econòmica: els oligopolis de l'energia, la banca expropiadora d'habitatges, els promotors oportunistes, els polítics cooperadors necessaris per a negocis privats, etc. Per sort, hi ha, però, un altre relat que vol canviar la ciutat per fer-la nova i que aspira a una ciutat socioeconòmicament menys desigual i una ciutat més sostenible. Tots dos propòsits són al programa dels Comuns. I tenen concrecions programàtiques al districte de Sant Martí: el Pla de Barris, adreçat als barris que tenen una població amb baixos nivells de renda; el Pla d'urbanització de l'Eix Pere IV; el PEUAT, com a mesura de regulació del fort creixement del sector turístic; la posada en marxa d'un Operador Energètic Municipal per governar la transició del model energètic a la ciutat; projectes com les superilles, l'extensió dels carrils bici, i la unió dels tramvies per la Diagonal, estratègies d'un nou model de mobilitat i de millora de la qualitat de l'aire. A poc més d'un any per acabar el mandat municipal (la primavera de l'any que ve hi haurà eleccions) l'equip de govern de l'Ajuntament ha de donar comptes perquè els ciutadans volem saber si realment la Barcelona que va prometre Ada Colau és la nova Barcelona que volem.

La Junta de l'AVVP

Espònsors:

Hem arribat al 100

Aquesta revista que tens a les mans és el número 100 d'*El Poblenou*. El mes de setembre vinent farà 22 anys que l'AVV edita la revista de forma ininterrompuda. No és fàcil que una revista de barri compleixi aquests aniversaris, sobretot tenint en compte els mitjans molt limitats que fan que pràcticament tot el treball de redacció i edició de la revista durant aquests anys ha sigut voluntari amb la col·laboració de moltes persones del barri. En primer lloc, l'actual equip de redacció volem agrair a tots els que han col·laborat a fer d'*El Poblenou* un instrument al servei de tots. És impossible citar totes i cada una de les persones que en algun moment o etapa de la revista hi han dedicat el seu temps,

ja sigui escrivint col·laboracions, fent de periodistes amateurs, o bé estudiants de periodisme i altres disciplines en pràctiques, o bé fent de documentalistes gràfics, dibuixants, maquetadors, correctors, etc. També els que han ajudat a la distribució de la revista, els entrevistadors, i tots aquells comerços i empreses i institucions que hi han donat suport econòmic. I naturalment a tots els ciutadans del nostre barri i de la ciutat que llegeixen *El Poblenou*.

La revista de barri és una forma de

periodisme d'informació i d'opinió. Però si només fos això, potser *El Poblenou* no hauria arribat a publicar el número 100 perquè en tots aquests anys hi ha hagut altres publicacions que també informen

del barri. I algunes compten amb més mitjans professionals i amb suport institucional. També avui els mitjans no impresos tenen una immediatesa que

òbviament no té la nostra revista. Però una revista bimensual, en paper i amateur té tot el sentit avui a l'era digital i d'Internet perquè el que transmet és alguna cosa intangible que s'adreça al món de les emocions: allò que té interès perquè retrata paisatges propers, coneguts i estimats. Parla de persones també conegudes o menys conegudes, però persones que viuen o treballen entre nosaltres. És una finestra per la qual es pot veure i quasi sentir que el barri és viu, que hi passen coses, que hi ha protagonistes d'aquestes coses, i hi ha acció, no només

de l'AVV sinó de les entitats, associacions, empreses i col·lectius de ciutadans que s'uneixen per impulsar activitats festives, culturals, artístiques, empre-

sarials, d'activisme urbà, i tantes altres. El que somou emocions de tot això és la proximitat, la coneixença i, sobretot, el compromís dels ciutadans amb el seu entorn. És a dir, *El Poblenou* transmet vida. I per això ajuda també a viure.

Com a mitjà que arriba a molta gent —actualment se n'imprimeixen 3.000 exemplars— és també *El Poblenou* un instrument de lluita: de creació de cons-

ciència i de capital d'acció. És un instrument al servei de les causes urbanes comunes dels poblenovins que ha fugit sempre de parcialismes o tendències polítiques. Que ha posat el focus en la millora urbana i la defensa dels drets dels ciutadans a decidir sobre l'entorn i les condicions que aquest imposa. És per això que *El Poblenou* ha tingut cura pel rigor i la pluralitat de les opinions. Mai s'és del tot imparcial, però creiem que en els més de vint anys de revista *El Poblenou* ha evitat tota deriva pamfletària

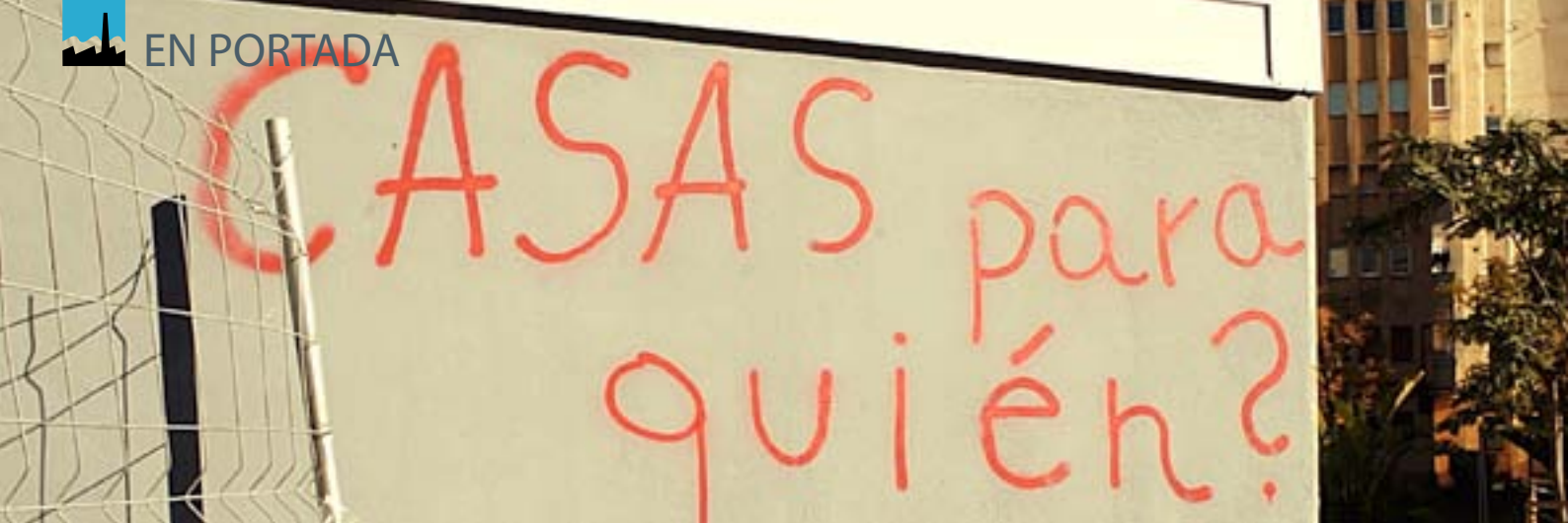
i s'ha esforçat per explicar la posició de l'AVV amb rigor i profusió argumental. Amb tot, segur que el pas de moltes persones per la redacció de la revista ha anat enriquint i ha pintat de colors diferents el tarannà d'aquesta publicació. Explicar històries i com aquestes van canviant la ciutat és una aventura apassionant que ens va compromentent en la construcció del present i preparant el futur que volem que sigui millor. En aquesta aventura volem continuar embarcats els anys vinents, i per això volem comptar amb tothom que hi vulgui col·laborar. Una revista és també un mitjà per fer coneixences i relacions. Per a nosaltres fer la revista i fer barri és la mateixa cosa. Et volem animar a col·laborar amb nosaltres per fer que per aquesta finestra es vegin moltes més persones i moltes més

accions, més paisatges urbans i humans, moltes més històries del nostre passat i moltes aventures urbanes que encara estan per fer. Anima't i col·labora subscriuint-te a la revista fent-te soci de l'AVVsi encara no ho ets. I millor encara participant en els continguts. Dona a conèixer allò que fas o el que saps. Anima't a fer que *El Poblenou* continuï omplint el barri els anys vinents.

La redacció d'*El Poblenou*

El Poblenou i l'èxode invisible

Conjuntament amb la innovació i la creativitat, la transformació del Poblenou ens ha portat la gentrificació i la massificació turística. Fenòmens que, units a una reforma de la Llei d'Arrendaments Urbans (LAU 2013) que desempara completament el llogater, estan forçant els veïns a abandonar el barri. Un pare de l'escola, el bloc de davant de casa o la família de la porta del costat: les víctimes dels "desnonaments invisibles" són a la vora, però sovint ni ens n'assabentem.

Desnonaments invisibles

Parlem de "desnonament invisible" quan ens forcen a marxar sense mandat judicial: quan ens apugen el lloguer de forma desorbitada, quan no ens renoven el contracte sense justificació o quan ens pressionen per abandonar l'habitatge a canvi d'una arbitrària compensació econòmica o mitjançant *mobbing* immobiliari.

En Carles n'és un exemple. Fa més de tres anys es va instal·lar als Tupolev, uns blocs construïts l'any 1952 com a habitatges de protecció oficial al passeig Calvell. Acorda un lloguer de 800 euros per 60 m² i dues habitacions. Abans d'entrar-hi, condiciona el pis amb la il·lusió de millorar la que serà casa seva, espera, per una llarga temporada. Durant tres anys teixeix una vida al barri. És bon llogater i bon veí, respectuós amb el pis i amb la comunitat, formada per veïns de tota la vida. Al terme del contracte, però, la propietària li comunica que té previst un lloguer "de tempora-

da", per mesos: una variant del lloguer turístic per la qual també s'escolen els llogaters de Barcelona. La propietària apuja el lloguer de 800 a 1.500 euros al mes.

En Carles ja no té una llar perquè el seu pis és una mercaderia de luxe a la qual ell no té accés. Té dos mesos per

Entre 2014 i 2016 a Barcelona el preu del lloguer s'encareix un 24%. El 2016 tanca amb el districte de Sant Martí en el lloc més alt de la taula, amb un 28% d'increment.

Finalment, en Carles marxa del Poblenou i hi deixa a mig teixir la seva nova vida.

trobar un nou pis, però el barri s'ha encarat moltíssim. En els darrers dos anys el Poblenou ha sucumbit a un augment desorbitat de preus, afavorit per una LAU salvatge. Els propietaris s'emparen en el "preu de mercat" com si fos una entelèquia sobre la qual no es té incidència ni responsabilitat.

Durant el 2016, el metre quadrat dels Tupolev s'enfila fins als 4.500 euros i un pis pot costar més de 300.000.

Desnonaments d'immobles

Una altra modalitat especulativa són els desnonaments d'immobles de propietat vertical (blocs destinats al lloguer). El procés comença amb el deteriorament de la finca: s'hi deixa d'invertir en les millores necessàries i se'n descuida la neteja. Aquesta pràctica devalua l'immoble i posa l'estora vermella als fons d'inversió —o fons voltor— que detecten l'oportunitat i compren el bloc

sencer. Un cop buit de veïns, el reformen (sovint amb subvencions públiques) i els pisos tornen al mercat en forma d'habitatges de luxe, a preu d'or.

Aquestes operacions immobiliàries afecten un bon grapat de blocs al Poblenou entre els quals destaca un conjunt de sis finques d'una mateixa illa al carrer Badajoz amb Doctor Trueta, comprats pel fons inversor P4A Barcelona (promotora AAA). Dels quasi seixanta veïns que hi vivien en romanen quaranta, dotze dels quals, com la Pepita o la Montserrat (amb contracte de l'any 1929!), són de renda antiga. Entre els temporals hi ha en Jesús i la Sandra, que pràcticament hi va néixer; en Mario, que va reformar el pis fa només un any; en Khalid amb la família o la Patricia amb el seu fill petit. Aquest desallotjament en tota regla inclou locals comercials, com el

pena esperar: agafant com a referència els projectes d'AAA al barri de Sant Antoni, els pisos en venda de la promotora van dels 500.000 als 750.000 euros; evidentment inaccessibles per a qualsevol veí o veïna actual.

L'opacitat és una altra característica dels fons voltor. A Badajoz-Trueta, la nova propietat no s'ha adreçat al conjunt de llogaters fins que aquests no han fet visible la situació, amb pancartes i accions, per atraure l'atenció del veïnat i dels mitjans. La manca de comunicació genera una incertesa i ansietat que porta molts inquilins a renunciar i a cercar alternatives, cosa que no sempre els és possible; un neguit, que la propietat aprofita per oferir pactes individuals que fragmenten la comunitat.

El degoteig de veïns que marxen va estrenyent el cercle al voltant de les

restaurant d'en Francisco Javier i la seva dona, un negoci del qual depenen cinc famílies i que al terme del contracte no podrà reubicar-se al barri ni endur-se la clientela.

Els nous propietaris van per feina: no es renova cap contracte temporal des de fa mesos i s'hi instal·len portes antiokupació quan els inquilins marxen. Amb la llei a favor, van posant creuetes a cada pis que es buida. I és que val la

rendes antigues. Aquest és un dels preus de la gentrificació: l'aïllament de la gent gran entre pisos buits o entre llogaters de pas; un col·lectiu, ja de per si vulnerable, privat dels veïns i veïnes de sempre que se'n preocupen i de la proximitat dels familiars que se n'ocupen.

Actuem

La crisi del lloguer també s'acarnissa amb les persones que pateixen precarie-

Si estàs patint una situació de risc o una emergència d'habitatge, o si coneixes algú en aquesta situació, pots contactar amb la Comissió d'Habitatge del Poblenou.

Ens trobaràs els primers divendres de mes de 18h a 20h al Casal del Barri (Rambla del Poblenou 49), o per email a: habitatge@elpoblenou.cat

tat laboral, amb les famílies monoparentals o amb els pares i mares separats, que han de cercar pisos més assequibles encara que allunyats de l'escola, del CAP o dels familiars que els ajuden.

L'expulsió de la gent del barri allunya els veïns i separa les famílies.

Barcelona encapçala el rànquing de ciutats més cares d'Espanya i Sant Martí es manté entre els tres districtes més cars de la ciutat (lloguers a 21,01 euros m² a desembre 2017).

Per fer front a aquesta pressió especulativa i aturar aquest èxode silenciós, la unió i la resistència de la ciutadania són claus. L'organització dels veïns de propietats verticals en comunitats sòlides; l'afiliació al Sindicat de Llogaters per bastir un lobby potent i, en els barris, la consolidació d'una xarxa connectada i efectiva d'entitats, administració i plataformes veïnals que detectin i defensin els veïns en risc.

Al Poblenou, si pateixes una emergència d'habitatge, o si coneixes algú en aquesta situació, pots contactar amb la Comissió d'Habitatge del Poblenou: ens trobaràs els primers divendres de mes de 18h a 20h al Casal del Barri (rambla del Poblenou, 49) o a habitatge@elpoblenou.cat

Finalment, caldrà crear espais per a la negociació i el diàleg constructiu entre llogaters i petits propietaris (sovint veïns del barri), atenent a les necessitats i neguits d'ambdues parts i ancorant-se en una voluntat comuna: la de protegir el Poblenou i la seva identitat.

Juntes: Ens quedem, ens cuidem i lluitem!

Al Poblenou Ens Plantem.

Nàdia Puig Asensio

Fonts: betevé (Guillem Martínez i Alba López), Sentit Crític (Carina Belver), idealista, Habitaclic i fotocasa/ABC Cat (ref. preus lloguer). Visionat recomanat: Poblenou for sale, documental realitzat per alumnes de l'Institut Quatre Cantons amb l'Atzur Produccions: <https://vimeo.com/251128205>
Fotos: Atzur Produccions

Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar

Font de solidaritat

AJUTS AL PAGAMENT DEL CONSUM DE L'AIGUA

El Fons de Solidaritat de la Fundació Agbar és una font solidària que brolla per arribar als qui més ho necessiten. Per això col·laborem amb Càritas, la Creu Roja i els serveis socials dels ajuntaments per ajudar les famílies que tenen problemes per pagar la factura de l'aigua i, d'aquesta manera garantir l'accés al consum bàsic d'aigua a tothom. Arribant allà on puguem ajudar. Des que aquest fons es va posar en marxa, hem beneficiat a més de 45.000 persones. Obrint-nos camí, com l'aigua.

Aigües de Barcelona
L'aigua de la teva vida

Agbar
Fundació

Projecte de cohousing senior

Set amics/gues del Poblenou busquen pis de lloguer de més de 150 m2 per a viure junts

viurencomu@gmail.com
637 10 55 91

dos6dos
PINTURES

La botiga de pintures del Poble Nou
Gamma de pintures ecològiques

tiendallull@dos6dos.com
Carrer Llull, 262 T.932 66 324
Horari Dilluns – Divendres 8:00-13:30/16:00-19:30
Dissabtes 9:00 – 13:00

Anuncia't
Amb la teva presència a la revista del barri tothom hi guanya!

629046004
comercialelpoblenou@gmail.com

montseny centre d'estudis / 50 anys

Preinscripció 2018/19

Jornada de portes obertes
3 de març

Batxilletat de 10h.
Parvulari, Primària i ESO d'11 a 13h.

c. Pallars, 410. / Tel. 93-3072857
www.cemontseny.cat

Acollir i conviure no sempre és fàcil

No és la primera vegada que al Poblenou es viuen conflictes de convivència per la presència descontrolada de menors estrangers que es troben sota la tutela de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). En aquesta ocasió, vint-i-set menors acollits en tres pisos de la mateixa finca de veïns al carrer de Pere IV s'han convertit en un malson des de fa sis mesos per a la resta de residents. Els tres pisos van ser llogats al mateix edifici per la Fundació Ibn Battuta, que es fa càrrec (probablement a través d'un conveni amb la DGAIA) d'aquests menors, però a raó de nou menors i un educador social per pis, la cosa va quedar fora de control des del primer dia. No és difícil imaginar l'impacte d'aquesta presència, sobretot per l'alta concentració dels menors en un edifici de veïns, que segons els residents de l'edifici s'ha traduït en baralles diàries, crits, brutícia extrema i desperfectes a la finca, arribant a episodis d'enfrontament amb veïns. La situació ha motivat denúncies constants a la Guàrdia Urbana, al Districte, a l'associació arrendatària i a la propietat de l'immoble, alhora que s'ha posat en coneixement també de la DGAIA. L'AVV del Poblenou, coneixedora dels fets, ho ha posat també en coneixement de la consellera d'immigració i de la gerència del Districte de Sant Martí, que ja han intervingut en el conflicte, i del Síndic de Greuges de Catalunya.

L'AVV del Poblenou som conscients de la complexitat i de les dificultats que representa la convivència dels menors amb el veïnat. Així mateix, l'AVV entén que l'Administració de la Generalitat, que exerceix la tutela dels menors, ha de vetllar pels drets d'aquests i procurar la seva integració amb la màxima normalitat possible entre la ciutadania. No obstant, la DGAIA, com a última institució responsable dels menors, ha de procurar que aquesta integració no perjudiqui la convivència amb l'entorn. I és aquesta la qüestió que falla. La defensa dels drets dels menors no hauria de xocar amb els drets dels residents. I si es produeix el conflicte, cal actuar amb la màxima rapidesa i diligència per evitar que passi just el contrari del que es busca. D'altra banda, l'AVV sempre ha fet aposta per acollir i integrar al barri persones immigrades sigui quina sigui la seva situació legal, i col·lectius amb risc d'exclusió; i en el cas de menors, amb més motiu encara; però és evident que les condicions perquè puguin ser acollides amb plena i pacífica convivència no estan a les mans ni dels veïns ni de l'Associació. És l'Administració Pública que les ha de posar, i aquest cas revela una vegada més que aquesta qüestió la Generalitat no la té ben resolta.

Redacció

El Poblenou s'omple de llum i color

El Poblenou es va omplir de llum i color el cap de setmana del 16, 17 i 18 de febrer. En aquests dies es va celebrar al barri el festival Llum BCN, que s'emmarca dins de les festes de Santa Eulàlia, la festa major d'hivern de Barcelona. Es tracta d'una iniciativa que va néixer el 2012 en un format reduït, però que ha agafat força i ha anat creixent els darrers anys, consolidant-se dins la programació de la festivitat.

A l'edició d'enguany l'escenari d'elecció han estat els carrers del Poblenou i, en concret, la zona ubicada dins el denominat 22@. Quan es feia fosc durant els tres dies, diversos edificis i carrers han brillat amb projeccions, instal·lacions i estructures lumíniques. Els autors han estat artistes d'arreu del món i estudiants de Barcelona, col·lectius que dominen el poder transformador de la llum. Va encapçalar el cartell l'artista Monique Savoie, fundadora de la reconeguda Société des Arts Technologiques (SAT) de Mont-real, al Quebec, Canadà.

Així, en aquesta setena edició s'han duplicat els espectacles, fusionant el coneixement d'artistes de prestigi internacional amb l'aposta per l'experimentació dels alumnes d'escoles d'art, disseny i arquitectura. Alguns dels espais més destacats han estat el Disseny Hub Barcelona (DHUB), amb espectacles

lumínics projectats a la façana, i amb instal·lacions diverses a l'interior. D'altra banda, la Torre Glòries també va ser un dels punts més admirats i fotografiats, amb canvis en la seva il·luminació. Així mateix, alguns edificis amb arquitectura singular van acollir diverses projeccions: a l'edifici de la CNMC, al carrer Bolívia, es va reproduir el muntatge *Hypnocity*, de Slidemia; a Sancho de Ávila, al Media TIC va tenir lloc l'obra *Il·luminati*, d'Onionlab, i a Can Framis la representació *Pleasant*

Places. Altres espais que no van passar desapercebuts van ser les instal·lacions a peu de carrer de l'estudi francès TILT, amb representacions a gran escala dels tradicionals llums articulats d'escriptori que recorden la famosa icona de la productora cinematogràfica Pixar. També van ser sonades les intervencions lumíniques de fanals en forma de flors que canviaven de color al carrer Roc Boronat, tocant a la Diagonal, o d'altres escenaris inusuals però per a nosaltres molt valorats: els passatges de Trullàs, Iglésias, Masoliver, Vinyassa i Ratés.

Patricia Pujante

Novetats en els equipaments educatius

A la reunió del mes de desembre passat, el Consorci d'Educació i el Districte de Sant Martí van informar a la Plataforma d'Educació Pública, formada per representants de les AMPAs i AFA's del barri i de l'Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, dels següents canvis a les escoles i instituts:

Ja han començat les obres de l'institut Maria Espinalt al Camí Antic de València, que s'espera que acabin pel desembre de 2018. El trasllat dels barracons a la seu definitiva dependrà del mobiliari i les circumstàncies del curs.

S'endarrereix el calendari de les obres d'ampliació de l'escola Mar Be-

lla per les al·legacions i la licitació. Es preveu que comencin pel maig d'aquest any i que s'acabin pel setembre de 2019. També tenen previst un procés participatiu per la remodelació de la plaça.

Respecte a l'escola Flor de Maig, l'estiu que ve faran l'ampliació de mòduls per encabir-hi l'alumnat del curs següent. La seu definitiva de l'escola serà al solar del carrer Badajoz amb Ramon Turró.

Han decidit la creació d'un nou institut, amb el nom provisional de 22@, la seu definitiva del qual serà al solar del carrer Llacuna amb Sancho de Àvila, on hi ha els barracons provisionals de l'institut Maria Espinalt. Mentrestant, però, fins que no estigui construït,

s'instal·larà a la tercera planta de Can Saladrigas. L'equip directiu el nomenaran a final de gener, perquè pugui fer la presentació a les jornades de "portes obertes" del mes de febrer, abans de la preinscripció. Queda per resoldre on faran esport i gimnàstica: a Can Felipa?, al poliesportiu de la Mar Bella?

També crearan una nova escola, l'Auditori, al carrer Badajoz amb Sancho de Àvila, que servirà per atendre alumnat del barri del Parc i la Llacuna del Poblenou. D'aquesta manera, l'escola Antoni Brusi podrà tornar a tenir dues línies, sense cap bolet.

Amador Pisabarro

Visibilitzar la contaminació

Deu instituts de Barcelona i uns 300 estudiants participen en el projecte Enlaira't per trobar solucions als efectes de la contaminació de l'aire en la salut. Dos dels deu instituts són del districte de Sant Martí.

'La contaminació no té fronteres, afecta a tothom', 'La contaminació és invisible, les víctimes no són algunes de les crides del projecte Enlaira't. Deixa enrere els fums, creat i implementat per la Plataforma per la Qualitat de l'Aire (PQA) i Eduxarxa. Enlaira't esdevé una gran oportunitat per millorar el coneixement i conscienciar sobre el repte d'aconseguir un aire més net i saludable a la ciutat. La primera edició d'aquest projecte, que es pretén replicar en altres centres i poblacions, es desenvolupa en deu instituts de Barcelona i compta amb la participació d'uns 300 estudiants de secundària (ESO, batxillerat i graus formatius). Entre els centres educatius hi ha l'institut Maria Espinalt i el Quatre Cantons, ambdós del districte de Sant Martí.

Altres instituts participants són l'Institut Pablo Ruiz Picasso (Nou Barris), el Narcís Monturiol (Ciutat Vella), el Poeta Maragall (Eixample Esquerra), el Joan Brossa (Horta-Guinardó), l'Escola Pia Balmes (Sant Gervasi), el Jaume Balmes (Eixample Dreta), el Joan Pelegrí (Sants-Montjuïc), i el Col·legi Claret (Gràcia). Pràcticament un institut per districte per portar a terme aquest assaig dirigit a una part de la població clau en la millora de la qualitat de l'aire: els i les joves.

El projecte també esdevé una oportunitat per difondre la campanya #menyscotxesmessalut de la PQA. Però el seu principal objectiu és millorar el coneixement sobre contaminació atmosfèrica i els seus efectes sobre la salut, sensibilitzar sobre la importància de la qualitat de l'aire i innovar sobre com resoldre aquest repte basant-se en la creativitat i el benefici social. Però, com fer-ho?

- Primer cal tenir un millor coneixement sobre què és la contaminació atmosfèrica i com ens pot afectar. Al llarg del mes de febrer es faran unes sessions presencials en cadascun dels instituts per fer una presentació i uns tallers participatius sobre el tema.
- A partir d'aquest moment, els estudiants comptaran amb dos mesos per desenvolupar una recerca en el seu entorn proper (el barri) que els permeti fer-se preguntes i trobar respostes. Com a suport en aquesta etapa comptaran amb materials didàctics específics que els ajudaran a plantejar la seva recerca i portar-la a terme.
- Per, finalment, socialitzar tot el coneixement adquirit en un congrés final de presentació de propostes. Perquè, de què serveix el coneixement si no es posa en comú i s'avança col·laborativament?

Durant els dos mesos de recerca dels centres aquests comptaran amb els materials de suport que la PQA i Eduxarxa han preparat: *L'aire que respirem, L'aire al cos i L'aire del futur*.

Com a plat fort del projecte, en el congrés final que se celebrarà el dia 3 de maig al matí, es comptarà amb la presència i participació de quatre experts en contaminació atmosfèrica, salut, mobilitat sostenible i urbanisme. De moment ja es compta amb la confirmació de Xavier Querol, Jordi Sunyer i Sílvia Casorrán (veïna del Poblenou, especialitzada en mobilitat sostenible i tècnica de l'Àrea Metropolitana de Barcelona). D'aquesta manera, els estudiants no només podran compartir la seva experiència sinó que podran rebre un *feedback* directe dels científics i especialistes que, ara mateix, en saben més sobre el tema.

Les xarxes socials tindran un paper clau en el seguiment de la feina dels estudiants, amb el *hashtag* #enlaira2018 en els canals de la PQA de facebook (@qualitat.aire), twitter (@Qualitat_Aire) i instagram (@enlaira_t). En aquest darrer cas s'ha creat un canal específic per seguir el projecte de prop.

Plataforma per la Qualitat de l'Aire

Unió dels Trams ARA!

Repàs històric

El maig de 2004, ben aviat farà 14 anys, es va inaugurar el Trambesòs, un nou servei de transport públic que travessava els diferents barris del Poblenou des del Fòrum fins a Glòries, i que connectava el nostre barri amb els municipis veïns de Sant Adrià de Besòs i Badalona per un extrem, i amb el zoo per l'altre.

Un mes abans, l'abril de 2004, s'havia inaugurat el Trambaix, que connectaria diferents poblacions del Baix Llobregat (Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat i l'Hospitalet de Llobregat) amb la plaça de Francesc Macià a Barcelona.

El Trambaix i el Trambesòs iniciaven la culminació d'un projecte que es va començar a gestar l'any 1987 des de l'Entitat Metropolitana del Transport i TMB, i que tenia com a objectiu la reintroducció del tramvia com a complement de la xarxa de metro, travessant l'avinguda Diagonal. La proposta connectava diferents barris, districtes i municipis metropolitans.

L'any 1997 la direcció i el seguiment del projecte del tramvia es traspassa a l'Autoritat del Transport Metropolità (consorci conformat per la Generalitat, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona). L'ATM encarrega les obres del Trambaix l'any 2000, i el Trambesòs i la connexió per la Diagonal són incorporats en el Pla Director d'Infraestructures (PDI) 2001-2010. L'any 2002 ATM aprova el projecte del Trambesòs i n'encarrega les obres. Època convergent al govern de la Generalitat, quan es decideix el model actual de gestió del tramvia.

Es construeixen les dues xarxes interconexes i s'inauguren el 2004. Recordem que coincideix amb el Fòrum de les Cultures 2004 i el desenvolupament de Diagonal Mar, per tant el Trambesòs esdevé un nou mode de transport per accedir al recinte i al nou barri.

Un 22@ ambiciós, però sense transport públic?

Recordem que al Poblenou s'està desenvolupant la major renovació urbanística que tindrà lloc a la Barcelona del segle XXI: 22@, o com transformar sòl industrial en un nou pol econòmic de la ciutat, amb empreses tecnològiques que compten amb desenes de milers de treballadors, estudiants universitaris i nous residents. I tot això sense disposar d'una oferta ferroviària potent, ni tan sols de bus. Almenys hem d'agrair l'existència de la recargolada L4 i, els que tenen més sort, de la L1 a Glòries.

El desenvolupament del 22@ es presenta com quelcom sostenible i punter tecnològicament: Districlima, recollida pneumàtica d'escombraries, edificis bioclimàtics... Un banc de proves al bell mig de la ciutat, a tocar del centre neuràlgic predefinit per Cerdà. Però algú oblida una cosa important: la necessitat de disposar d'un node ferroviari potent capaç de donar un bon servei a tot aquest àmbit. I així ens quedem: amb unes quantes estacions de tramvia que et porten a passejar al zoo.

Socialistes, convergents, republicans i comuns, tots ells en algun moment o sempre a favor del tramvia per la Diagonal. Les Cups a favor de la con-

nexió però en contra de la gestió privada imposada pels convergents ja l'any 2000

I comença la travessia pel desert. L'any 2005, amb el PSC al capdavant, la Generalitat anuncia que està fent un estudi per unir els dos tramvies a través de la Diagonal, tal i com està previst en el PDI. Diferents estudis presenten la connexió del tramvia per la Diagonal com la millor opció, però comencen els dubtes a l'Ajuntament de Barcelona: la velocitat comercial del tramvia a 18km/h podria afectar la capacitat viària de la Diagonal i dels carrers adjacents, tot entorpidint el trànsit de pas a l'Eixample.

Es forma una plataforma ciutadana, Diagonal per Tothom, que engloba diferents entitats veïnals, sindicats, i associacions que defensen la mobilitat sostenible, que reclama la connexió dels tramvies per la Diagonal. El senyor Trias, des de l'oposició, també reclama la connexió per la Diagonal. I llavors l'any 2008, amb l'Hereu com a alcalde de la ciutat, arriba la proposta d'ERC de fer una 'consulta sobre la reforma de la Diagonal'. Uns pocs barcelonins (11% dels cens) votem si la reforma urbanística de la Diagonal amb el nou tramvia ha de ser opció rambla, opció bulevard, o cap de les anteriors. Guanya l'opció de deixar l'avinguda com està.

A continuació, amb l'alcalde Trias de CiU, es reforma urbanísticament la Diagonal, entre passeig de Gràcia i Francesc Macià. Justament el que es va votar no fer.

I passen els anys. Ja som al 2018. El 20 de gener passat va tenir lloc una mobilització ciutadana a favor de la unió del Trambaix i el Trambesòs. Una nova plataforma, 'Units pel Tram', reclama desesperadament la connexió dels dos tramvies. El transport públic desconegut l'any 2004 obté en l'actualitat la millor puntuació dels transports públics de la ciutat: el tramvia és el transport més accessible, més còmode, més silenciós, més ecològic, més agradable..., però segueix sense connectar el Poblenou i el 22@ amb la resta de línies de metro de la ciutat i de FGC a Diagonal.

Milers de persones, desenes d'entitats veïnals de Barcelona, del Baix Llobregat i del Besòs, així com alcaldes i regidors de diferents partits dels municipis metropolitans, van sortir al carrer el 20 de gener passat per reclamar la connexió tramviària pel centre de la ciutat. Però els polítics sembla que volen rascar vots d'on sigui. I fins i tot partits que porten en el seu programa electoral la connexió dels tramvies i l'inici de l'execució d'obres durant aquest mandat miren cap a un altre costat i intenten argumentar

que 'ara no és el moment', que l'obra és faraònica (!?), quan costa l'equivalent a una única estació de metro de la L9, al túnel de Glòries o al flamant edifici de la 'grapadora' de Glòries, el DHUB.

Recentment s'ha presentat en una sessió de 22@Network l'estudi *Recollida de dades per a l'anàlisi de les necessitats de Mobilitat del 22@. Efecte de la Comunicació entre Xarxes Tramviàries per l'avinguda Diagonal*. Aquest estudi, realitzat per professors de la UPF (Xavier Binefa, Oriol Martínez i Pedro Vilchez), analitza els temps de viatge en diferents modes de transport segons els orígens dels treballadors del 22@. Els resultats mostren que la connexió entre les xarxes de tramvia per la Diagonal significaria que una tercera part dels usuaris de transport públic trigarien una mitjana de 6 minuts menys a arribar a la feina, mentre que un 21% dels trajectes que es fan en cotxe o moto serien més ràpids en transport públic, estalviant-se una mitjana de 4 minuts per trajecte.

Per cert, en aquest territori es genera una setena part del PIB de la ciutat. ¿No va sent hora de disposar d'un transport públic de qualitat? #UnimElsTramvies ARA!

Sílvia Casorrán

Les dones tragineres de la frontera sud

El 8 de març vinent arreu del món es commemorarà el Dia Internacional de la Dona Treballadora, no només en memòria de les 146 treballadores tèxtils que van morir el 1908 en un gran incendi —segurament provocat per l'empresari—, que va destruir la fàbrica de Nova York on treballaven i on estaven tancades com a protesta, sinó també per les lluites de totes les dones del món per unes condicions de vida i de treball dignes. Encara és necessària aquesta commemoració perquè, malauradament, en ple segle XXI, per a moltes dones, treballadores assalariades i treballadores sense salari, les desigualtats i l'explotació continuen sent una xacra globalitzada.

Safia Azizi, Busrha i Zhona Ilham Ben Chrif i Souad Zniter...

Possiblement aquests noms no ens diuen res, són dones anònimes, dones que van morir entre el 2008 i el març del 2017 a conseqüència d'una allau humana a la frontera de la ciutat autònoma de

Melilla, quan estaven fent el seu treball de tragineres, una feina que consisteix a creuar les fronteres de Ceuta o Melilla, recollir fardells de més de 90 quilos i portar-los a l'esquena fins a territori marroquí, per no més de 5 a 10 euros per fardell, i que per la distància que han de recórrer (la majoria viuen a Nador, a 16

km de Melilla, o, més lluny, a Farhana, Beni, Enzar..., encara que han d'estar empadronades a la província de Nador, perquè així no necessiten el visat per a entrar a Melilla) i els horaris de la frontera (de 6 de la matinada fins a les 14 hores) només poden fer dos viatges al dia. Els fardells contenen diferents articles:

electrodomèstics, coure, ferralla..., però sobretot, roba de segona mà. Roba rebutjada dels països rics i enviada cap als països empobrits, roba que, segurament, ha estat confeccionada per unes altres dones, explotades a les grans maquiles del sud-est asiàtic, o de Centreamèrica, o la Xina, o Pakistan..., treballadores que, com les tragineres, no tenen els drets laborals més elementals. Segons diferents fonts consultades, aquesta activitat lliure d'impostos genera més de mil milions anuals a Ceuta i Melilla, i en malviuen, a l'altra banda de la frontera, 45.000 persones, de les quals el 75% són dones.

Segons diferents informes elaborats per organitzacions, com ara IRÍDEA (Centre per la Defensa del Drets Humans), APDHA (Associació Pro Drets Humans d'Andalusia) i d'altres, les treballadores frontereres, no solament són explotades econòmicament, sinó que també pateixen tota mena de violència, des de verbal per part dels agents, tant de la part espanyola com marroquina, fins a física, com ara puntades de peu, empen-

tes, cops... Més d'una vegada, els tallen els fardells amb un ganivet i escampen la mercaderia per terra... Aquesta violència és exercida majoritàriament contra les dones més vulnerables com són les dones grans.

És un clàssic de la seva realitat quotidiana: dones invisibles, treballadores, que ni tan sols reben la consideració de treballadores, que no tenen drets laborals, ni prestacions socials, ni sanitàries, ni accés a cap tipus de prestació econòmica. No existeixen, són com ombres

que esperen dia rere dia a la frontera i, si tenen sort, podran passar-la amb una càrrega dues vegades superior al seu pes, amb el consegüent desgast físic i també moral; pateixen dolors a les articulacions, trencament dels turmells, mals d'esquena, problemes respiratoris, mal de cap continu, estrès, desnutrició, cansament..., envelliment accelerat i, per tant, una esperança de vida molt per sota de les dones que tenen una situació laboral més normalitzada.

Pel que fa al perfil d'aquest col·lectiu,

sovint es tracta de dones que o no han estat mai escolaritzades, o la seva escolarització ha estat molt breu. Casades de molt joves —a vegades són mares de criatures petites i alhora són àvies. Per a moltes, el que aconsegueixen fent de tragineres són els únics ingressos que entren a casa, ja que o han quedat vídues, o han sigut repudiades pel seu entorn familiar o abandonades... Però amb el que cobren no en tenen prou per sobreviure i han de compaginar la feina de tragineres amb el treball domèstic, la venda ambulanta o simplement demanant almoïna. És una activitat que en molts casos passa de mares a filles, ja que és molt difícil sortir-se'n. És un cercle tancat que les ofega cada vegada més. És com un terra enganxós del qual no poden aixecar els peus.

Per Abdelkader El Founti, líder sindical de la Central General de Treballadors (CGT) de Melilla, "son batalladoras de un trabajo esclavo".

Estrella Pineda

FARMÀCIA JAUME GIRO LOPERENA
DERMOFARMÀCIA
FÒRMULES MAGISTRALES
HOMEOPÀTIA - FITOTERÀPIA
DIETÈTICA - SUPLENENTS ALIMENTARIS
93 307 15 17
Maria Aguiló / Pujadas

CLINICA VETERINARIA POBLENOU
TELS. 93 300 8726 - 93 300 6021
CAMÍ ANTIC DE VALÈNCIA 18 • 08005 BCN
www.vetpoblenou.com/blog
HORARI: dilluns a divendres, 10-14h i 17-21h / dissabtes, 10-14h

Anuncia't
Amb la teva presència a la revista del barri tothom hi guanya!
629046004
comercialpoblenou@gmail.com

celler el vinyet
Rambla Poblenou, 66

GELATERIA EL TIO CHE
FABRICACIÓ PRÒPIA & ARTESANA
casa fundada l'any 1912
Rbla. del Poblenou, 44-46
08005 BCN
Tel. 93 309 18 72
www.eltioche.com

Dr. José Fco. López Alias
DIAGNÓSTICO + PRESUPUESTO GRATUITO
Rbla. del Poble Nou, 157-159 1ªª
08018 BCN TEL. 93 485 37 93

ÓPTICA traver
C/ Pujadas, 134 - Tel. 93 485 22 42 - 08005 Barcelona

francesc creixell
PERRUQUERS
C. Ciutat de Granada, 63 baixos tel. 93 309 50 03 08005 BCN

Clot de la Mel
+ de 10 anys d'experiència
Logopèdia Fisioteràpia
Psicologia Osteopatia
informant dels nostres ajuts i dies
Esplanada 222 tel. 93 307 05 42

Joan Valls
Tot en Moda Home
C/ Ramon Turró, 216
tel. 932 210 084

Villarroya
SABATERS DES DE 1870
Rambla Poblenou, 45
Tel. 93 485 27 90
08005 Barcelona

COPI RAPIT
Lope de Vega, 45 - TEL/FAX 93 300 3507 - 08005 BCN
PAPERERIA • FOTOCÒPIES
IMPRESSIÓ DIGITAL • ENQUADERNACIONS
PLASTIFICACIONS • SEGELLS DE GOMA
SERVEI DE FAX

Palo Alto Nou centre del disseny i la cultura

El mes d'abril vinent s'acaba el període de concessió per a la gestió del recinte d'equipaments municipals Palo Alto, situat al Front Marítim del Poblenou, al carrer Pellaies. El 1997 va ser adjudicada la gestió integral del recinte de la històrica fàbrica Gal i Puigsech, avui coneguda com Palo Alto, mitjançant concessió administrativa, a la fundació privada Centre de Producció Artística i Cultural Palo Alto, dirigida pels germans Mariscal. A partir de l'expropiació

l'any 1994 en el marc del Pla Urbanístic de Front Litoral, Palo Alto va passar a engruixir la llista d'equipaments de titularitat pública del Districte de Sant Martí. Es va catalogar, per la seva vàlua històrica industrial, com a Bé Cultural d'Interès Local, i esdevingué funcionalment un referent de la producció artística, cultural i de disseny, de la mà dels Mariscal. Durant els vint anys de la concessió, Palo Alto ha acollit activitats d'empreneduria i empreses més conso-

lidades entorn del disseny i la creació cultural. També, en aquest temps, s'ha completat una rehabilitació del conjunt històric amb una inversió propera als 5 milions d'euros, a càrrec de les empreses ocupants i de la Fundació. Transcorreguts 20 anys, el mes d'abril vinent, l'Ajuntament obrirà de nou un concurs públic per renovar la concessió per als propers 20 anys, amb l'objecte de continuar la rehabilitació del conjunt industrial i consolidar Palo Alto com a centre

cultural a l'entorn de la creació i el disseny i impulsar, en aquesta nova fase, una relació més intensa amb el Districte i els seus barris.

Palo Alto s'ha conegut darrerament a la ciutat per la fira Palo Alto Market organitzada al seu interior. Es tracta d'una oferta de mercat de carrer amb certa sofisticació amb exposició de dissenys *fashion*, cultura *retro* i *vintage*, amb música de carrer i *fast food*, entre altres ofertes, que s'ha popularitzat a Barcelona a l'escalf d'aquestes modes que reviften a la ciutat. Tot i que aquesta fira ha popularitzat l'espai, i que internament el conjunt creatiu ha funcionat durant aquests anys, Palo Alto ha viscut d'esquena al barri i a la ciutat. Aquest és el principal retret que ha fet el barri a l'actual gerència, i que l'Ajuntament es proposa rectificar posant noves condicions en el plec tecnicoadministratiu de la nova concessió.

El nou projecte que preveu el plec municipal de condicions comptarà amb un 30% dels espais per a residència temporal de projectes tractors, és a dir, per a empreses de l'àmbit del disseny i la cultura que es comprometin a acompanyar i promoure nous projectes emprenedors; 15% per a viver de projectes empresa-

rials en l'àmbit del disseny i la cultura; i 15% per a projectes comunitaris/associatius d'art i cultura del barri. La resta seran serveis auxiliars. I restaran fora de la concessió 1.500 m2 que l'Ajuntament vol dedicar a un projecte de casa taller molt poc definit i de realització incerta ja que ni hi ha projecte redactat ni pressupost previst per a aquest espai.

Resumint, el nou Palo Alto continuarà sent un centre de referència entorn de l'impuls d'activitats de disseny i creació cultural. Hi haurà empreses residents, però tindran un permanència acotada per deixar pas a noves empreses. Hi haurà un viver per a projectes incipients que necessitin ajuda inicial. I, finalment, hi haurà un espai (potser la previsió en metres quadrats és escassa) que serà com una interfície que ha de servir per posar en contacte les activitats d'empresa i d'emprenedoria amb l'exterior, és a dir, amb el barri i amb la ciutat. Aquest espai és el que està menys definit, i per altra banda potser és el més interessant perquè l'aposta municipal, i en aquest cas coincideix amb la veïnal, és que la nova vida de Palo Alto sigui en ple contacte amb el món real: les escoles, els centres emprenedors del barri, els *makers*, les associacions i entitats cultu-

rals, que al Poblenou i al districte de Sant Martí poden articular una transferència de pràctiques i coneixements entre la ciutadania i l'economia en el paradigma digital i sostenible.

La idea que defensa l'AVV del Poblenou per al nou Palo Alto és, superant el model actual, un centre per a la cultura del disseny com a pràctica i lloc d'aprenentatge dels fonaments de l'economia circular: un model industrial basat en la prevenció de la generació de residus, la reutilització, la reparació, la remanufactura i el reciclatge dels materials i productes existents, en contraposició al model de fabricar, usar i llençar. El disseny d'un producte o servei és el primer pas que acaba definint la seva sostenibilitat. Contràriament al que fa la indústria avui, que dissenya per no durar, la clau per a un futur sostenible és incorporar els valors de l'eficiència, la valorització dels materials, la reutilització i l'ús com més compartit millor de qualsevol bé o servei. Palo Alto pot ser un centre de referència a Barcelona en la creació i difusió de la nova cultura de la circularitat i la sostenibilitat ambiental.

Redacció

Característiques del conjunt històric industrial de Palo Alto

El conjunt històric data de 1875, any que el mestre d'obres Antoni Vila va construir la primera nau per a la fàbrica del sector de la llana de Ramon Gal i Joan Puigsech. El 1927 s'hi van fabricar sèmols i pastes alimentàries, i després de la guerra civil va esdevenir un parc industrial que arrendava locals per a petits tallers i empreses diverses. La fàbrica, situada a la zona

coneguda com la França Xica per la seva proximitat a l'estació ferroviària del Poblenou i la fàbrica Macosa, va ser expropiada per l'Ajuntament el 1994 en el marc de la Modificació del PGM en el Front litoral del Poblenou des del cementiri fins al Besòs, per ser qualificada d'equipament. I el 1997 va ser cedida mitjançant concessió administrativa a la Fundació Palo Alto, que s'ha encarregat de la seva gestió.

El recinte industrial té una superfície 8.486 m2, dels quals 5.599 estan qualificats d'equipament i la resta son espais lliures que conformen els carrerons i altres zones lliures del recinte. Avui el recinte es troba força rehabilitat i amb un valuós patrimoni ecològic de verd urbà, distribuït pel conjunt de façanes i intersticis entre les naus industrials.

Patricia Pujante

Dissabte 21 d'abril
Jornada de Portes Obertes

Llar d'infants subvencionada
Casals tot l'any – festes aniversari

Projecte educatiu – trilingüe – càmeres de vigilància a les classes
pati – cuina pròpia – psicomotricitat – natació – escola+sostenible

Chiqui La Vila
escola bressol

c/ Salvador Espriu 71, Vila Olímpica
C.C. Centre La Vila, sortida platja / 93 221 95 79
info@chiquilavila.org / www.chiquilavila.org

10 anys al barri!

Xavier Casanovas

El cost de l'Estat del benestar

Xavier Casanovas, llicenciat en matemàtiques i màster en administració d'empreses, és el coordinador de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària i director de Cristianisme i Justícia, centre d'estudis dedicat a la reflexió social i teològica. A més ha treballat a Oxfam Intermón i ha participat activament en el Fòrum Social Mundial i a l'organització del Fòrum Social Català. Al Poblenou, on viu actualment, en Xavier ha col·laborat amb el pla comunitari Apropem-nos, que promou la convivència i la inclusió social. El setembre passat va publicar *Fiscalitat justa, una lluita global*, un document que podeu trobar fàcilment a Internet.

Fotografia de Victor Serri/La Directa

Per a què serveixen els impostos?

És la gran pregunta, ja que un dels problemes actuals és la seva baixa legitimitat, la seva mala premsa. Acostumem a pensar que tots els impostos que paguem van a mans de polítics corruptes i no és així. La part més gran dels impostos paguen la sanitat i l'educació, que són les dues partides més importants de l'Estat del benestar.

Els impostos, per tant, serveixen per gestionar de manera compartida tot allò que hem decidit que en volem tenir cura entre tots. Així, doncs, pagar impostos és una decisió que prenem com a societat, tenint en compte el model de societat que volem. Hi haurà societats en què els tipus impositius seran més alts o més baixos, segons el model de societat que vulguin tenir. Si volem una societat de responsabilitat col·lectiva, necessitem recaptar més diners perquè els serveis haurem decidit de pagar-los entre tots. On no recaptaran tants impostos serà en una societat que només apel·li a la responsabilitat individual, perquè cadascú decideix sobre els seus diners.

Un exemple de cada tipus de societat?

Una societat marcadament individualista seria l'americana, on l'Estat recapta menys diners del teu salari i del consum, però si necessites atenció sanitària, pots quedar-ne al marge; i recordem que és una societat en què una de cada sis persones és pobre. Es tracta, doncs, d'una societat molt desigual on conviuen els grans avenços tecnològics, els grans milionaris i una societat molt empobrida.

En canvi, a grans trets, el model europeu històricament ha estat de responsabilitat col·lectiva, ja que el seu objectiu principal és que ningú quedi al marge i aconseguir un Estat de benestar potent, amb una sanitat i educació garantides i d'accés gratuït, que pagarem entre tots amb els impostos.

Quin sentit té pagar impostos en una societat corrupta?

És un dels problemes que tenim. Hem de fer una gran pedagogia a la societat per fer entendre que sense impostos la nostra organització no fun-

cionaria. Hi ha corrupció, és cert, i cal combatre-la amb totes les eines a l'abast, però no és raó suficient per deixar de pagar impostos. A més de la corrupció, però, hi ha molt frau i elusió fiscals, que cal perseguir com la corrupció. Per tant, la percepció que té la gent és que els més rics paguen el que volen, els pobres no paguen res perquè no tenen res i que és la classe mitjana i treballadora, la que viu d'un sou, la que acaba sostenint l'Estat del benestar.

Si l'Estat de benestar es deteriora, doncs, qui en surt perjudicat són els qui fan ús d'aquests serveis públics...

Clarament, la corrupció i el frau minnen els nostres recursos i serveis i qui fa més ús d'aquests és la classe mitjana i treballadora i els més pobres, perquè els més rics poden acabar disposant d'educació i sanitat privades. L'última rebaixa fiscal del PP a qui beneficia és a les rendes més altes. Al final tot recau en la classe mitjana i treballadora.

Què és la classe mitjana?

És una de les preguntes més interessants que pots fer a la gent. On se

situa la classe mitjana en el percentatge de la renda? A Espanya el 50% de la gent té uns ingressos inferiors a 1.000€ nets; per tant si la classe mitjana és la que se situa en el 50% de la societat que ingressa, és una classe mitjana força empobrida.

Només ens preocupa la fiscalitat justa quan estem enfonsats en una crisi?

No hauria de ser així, però és clar que en moments de crisi és quan falten diners a la caixa pública i mirem a veure què passa amb els impostos. El problema dels impostos és que la classe política en fa un ús electoral. Quan s'acosten les eleccions el que s'ofereix normalment és una baixada d'impostos.

És contradictori, si fem una rebaixa d'impostos, els serveis públics seran pitjors...

Exactament, la gent no n'és prou conscient, perquè tenim una mirada molt individualista, només ens preocupa el propi benestar. Solem pensar que més diners a la butxaca vol dir millor benestar, però no és així, una sanitat i educació pagada entre tots és més ef-

cient. Només cal comparar la bona reputació de la sanitat espanyola respecte a l'americana.

Quins pilars ha de tenir una fiscalitat justa?

Els impostos han de ser equitatius: dues persones amb les mateixes rendes han de pagar el mateix; i han de ser progressius: si tens més, has de pagar més. Entenent que hi ha d'haver un sistema fiscal del qual no pugui escapar-se ningú.

Per què hi ha els paradisos fiscals?

Són un amagatall per als rics, per pagar els mínims impostos. L'informe *Governar per a les elits. Segrest democràtic i desigualtat econòmica* (Oxfam Intermón) explica que la política internacional respon als interessos d'unes minories amb gran poder econòmic. Europa ha fet una llista oficial dels paradisos fiscals, però no hi apareixen, per exemple, ni Irlanda ni Luxemburg, que fan accions de competència deslleial dins Europa.

Cada país és sobirà i pot decidir què fa respecte als impostos, i no els

podem obligar a establir impostos més elevats; hauríem de poder posar mesures com aranzels als productes que vinguin d'aquests països. El control és molt difícil.

Qui té més paga més?

És cert, però no proporcionalment. Qui té més té més mecanismes per escapar-se de pagar; per exemple, creant societats on amagar el patrimoni. Els economistes actuals més agosarats proposen la creació d'un impost sobre la riquesa global en què es calculi la riquesa que un té, per fer-la tributar conjuntament. Cal un nivell de coordinació molt elevat entre estats.

El que està en joc no és la producció de riquesa sinó la seva distribució?

Exactament, Espanya és un país que està creixent, però com es reparteix aquesta riquesa? Tenim un 12% de treballadors pobres, gent que tot i treballar no arriba a final de mes. Els impostos com a mesura de redistribució han d'ajudar a corregir aquesta desigualtat.

Raquel Ruiz Tebar

Projectes sostenibles per recuperar el passatge Trullàs

El passatge Trullàs ha sofert una gran transformació els darrers anys. La lluita veïnal per revitalitzar i recuperar l'espai dona fruit. Encara queda molt per fer a la zona que comprèn el passatge Trullàs i la bifurcació de Pere IV amb Pallars, però a poc a poc s'aconsegueixen millores.

Qui recordi el passatge com era fa un parell d'anys quedarà impressionat veient-lo ara. Trullàs, en el passat, fou una barriada important dins el Poble-

nou: era punt de trobada i reunió dels veïns. Amb el temps, però, va quedar abandonat, i es va convertir en aparcament de cotxes, on el jovent bevia i feia escàndol el cap de setmana. Els veïns, cansats, van començar a reclamar l'espai, totalment públic, i recuperar l'ús que un dia va tenir.

Així, des de l'Associació de Veïns del Bogatell i la Taula Eix Pere IV van iniciar-ho. Després de reunions i pressió veïnal es va aconseguir que el Districte

de Sant Martí retirés els cotxes. «Es va obrir un procés participatiu perquè els veïns decidissin què volien per al passatge. Hi va haver també trobades amb tècnics de l'Ajuntament per veure què s'hi podia posar i què no, a més de valorar qüestions pressupostàries. Finalment es va decidir posar sauló a terra, arbres en testos i bancs per seure», explica la Gemma Canela, de la Taula Eix Pere IV. I és que des d'un inici la qüestió del verd va ser una prioritat, amb hort i zona

d'ombra. La Gemma afegeix que des d'aleshores la Taula Eix Pere IV, l'AV del Bogatell i veïns a títol individual es troben per consensuar temes importants.

Gri Gri Pixel: mobiliari comunitari amb coneixement Nord-Sud

Una necessitat del passatge era dotar-lo de mobiliari que pogués ser d'utilitat. Així va sorgir el projecte Gri Gri Pixel, en col·laboració amb l'escola de disseny BAU. «Amb la idea dels Gri Gri, que a l'Àfrica vol dir "amulet" o element màgic, l'objectiu era construir quelcom entre tots que, a més, fos necessari i útil, de manera que havia de ser una cosa màgica que fes que l'espai millorés i que la gent també l'estimés més», explica la Gemma.

Alhora, Gri Gri Pixel treballa amb la consciència Nord-Sud i conviden persones de l'Àfrica per acompanyar els tallers. En aquest cas va venir en Modu, del Senegal, que es dedica a reciclar plaques solars i ensenyar al seu poble a reutilitzar-les. «D'on ell venia no hi ha prou instal·lació de llum i la gent comprava plaques solars perquè és el recurs més barat, però de mala qualitat, així que ell els ensenya a reutilitzar-les. També va venir una altra noia del Marroc», diu la Gemma. Els Gri Gri es van fer en forma d'hamaques i taules. «A més, com que la il·luminació també era una qüestió pendent, totes les hamaques tenen llum amb instal·lació de plaques solars. Si una es mou les altres s'il·luminen del mateix color», conclou la Gemma.

Iniciatives sostenibles amb col·laboració ciutadana: Estació Ciutat i Clínica de Salut Ambiental

Estació Ciutat és un altre projecte que s'emmarca dins la revitalització del passatge. Es tracta d'una sèrie d'elements instal·lats a Trullàs en una coproducció

entre el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), l'Ajuntament de Barcelona i el Districte de Sant Martí. Forma part de l'exposició «Després de la fi del món», sobre el canvi climàtic, que parteix dels objectius de la COP 21 per a les ciutats, repartits en espais dedicats a artistes d'àmbits diferents de la cultura. «L'últim espai es va dedicar a l'artista i enginyera Natalie Jeremijenko. Té un projecte anomenat "Clínica de Salut Ambiental", la intenció de la qual és millorar la qualitat ambiental de les ciutats redissenyant la nostra relació amb els sistemes naturals urbans», explica l'Amanda Masha-Camins, directora del projecte. Al CCCB es va instal·lar el context de la Clínica, però la intenció era que no quedés en els murs de la institució, sinó que anés més enllà i actués en el context real de la ciutat. Així, a Estació Ciutat «hi ha infraestructures dissenyades per la Natalie, però allò important és la multiplicitat d'agents que s'han implicat en el projecte, trobant receptes per millorar el medi ambient, la salut ambiental», puntualitza l'Amanda.

En Josep Perelló n'és el comissari. Explica que el concepte de base és la salut ambiental: «es tracta de cuidar-nos entre tots i cuidar el nostre entorn més immediat que, en el cas del passatge Trullàs, és evident. Cuidant l'entorn immediat ens cuidem a nosaltres mateixos i millorem la nostra qualitat de vida». L'objectiu, diu en Josep, «no era només fer un jardí, sinó un jardí amb una intenció molt clara on es treballin aspectes relacionats amb la biodiversitat, la qualitat de l'aire i del sòl, que especialment al Poblenou és problemàtic, entre altres». Per aplicar-ho estan duent a terme una sèrie de tallers que finalitzaran a l'abril per formar i conscienciar la societat, en què s'han implicat moltes escoles i institucions.

Però, per què el passatge Trullàs?

El lloc no és una qüestió d'atzar. En Josep explica que «volien posar en comú una institució com el CCCB, els departaments de l'Ajuntament que hi col·laboren, la ciutadania i un moviment nascut des de baix com és la lluita per recuperar un espai públic, amb la universitat i els agents creatius que potser no havien posat mai els peus a Trullàs. No és només un projecte comunitari provinent d'una institució cultural, ni un projecte científic, sinó que la idea era veure com els agents poden ajuntar-se i multiplicar-se, d'aquí que hi hagi una X

als elements del passatge». A més, des de l'Ajuntament tenien especial interès de fer-ho a Sant Martí, alineant-lo amb les superilles i els reptes de l'Ajuntament en qüestions de sostenibilitat.

Després d'Estació Ciutat, què? Elements vigents i elements efímers

Els elements d'Estació Ciutat situats a Trullàs fins a l'abril són diversos, i ajuden a treballar la salut ambiental. Però no tots s'hi quedaran de forma definitiva, ja que alguns són efímers (com moltes plantes) i d'altres s'han d'adquirir.

A la reunió de veïns per decidir els elements que es quedaran, hi van acudir membres de l'AV del Bogatell, com en Gero i la Charo; de la Taula Eix Pere IV, com en Jordi; i veïns a títol individual, com en Rafa (encarregat d'obrir la tanca del passatge) o l'Oriol, brocanter que té l'estudi als voltants, entre altres. Des dels inicis de la remodelació de Trullàs es va apostar pel verd, de manera que els jardins penjants marcats amb les X característiques i l'hort es mantindran. I que romangui verd és bo, però requerirà col·laboració veïnal per tal que Trullàs continuï sent punt de reunió i celebració.

Estació Ciutat acabarà a l'abril però l'Amanda explica que l'objectiu és que tingui un llegat. En Josep, per la seva part, pretén que el projecte no quedi en un fet que ha passat i s'ha aprofitat de l'espai, sinó a l'inrevés: «que els veïns puguin aprofitar el projecte i l'energia que pugui tenir, per poder millorar el passatge Trullàs. L'objectiu és que el teixit de relacions quedi i, en la mesura del possible, contribuir i reivindicar l'espai en clau de salut ambiental. Ara hi ha més gent que hi passeja i pregunta. És un petit detall, però ja diu molt. Vol dir que aquest espai comença a ser respectat», conclou.

Patricia Pujante

Adéu, Andreu Isern. Gràcies.

A finals de gener ens va deixar l'Andreu Isern Gausí (Lleida, 1954 – Barcelona, 2018). L'Andreu era una persona amable i discreta, historiador, mestre i veí del barri des de feia 18 anys; un barri que va estimar i al qual va dedicar el seu temps i coneixements des de l'Arxiu Històric del Poblenou, en nom del qual va col·laborar a la nostra revista.

El nostre condol més sentit a la seva família.

I el nostre agraïment a l'AHPN, que ens ha facilitat el testimoni de l'Andreu, que reproduïm:

Hola a tots, família, germans i amics!
M'acomio de tots vosaltres agraït als meus pares la vida que em van donar, un 13 d'octubre de 1954. Ha estat una vida plena d'emocions, de la qual em sento molt content. He intentat viure-la amb amor, amb responsabilitat.
He cantat, he fet de mestre, he viatjat tot el que he pogut, he fet un treball conjunt amb l'Arxiu Històric del Poblenou, he fet molts amics i això m'omple de satisfacció i agraïment.
Però el que més m'ha satisfet han estat els meus dos fills Guillem i Pere. Quantes vegades m'he sentit orgullós d'ells encara que no ho pensessin! Fills meus, endavant amb la vida.
I no cal dir una abraçada a la Laura i a la meua germana Mercè i l'acompanyament de tot tipus, també gastronòmic, de l'Ignasi.

Andreu

ConnectHort

Pronto llegará la primavera a ConnectHort. Por eso, aprovechando este invierno tan cálido y soleado, nos hemos apresurado en sembrar la cosecha de primavera en el flamante banco nuevo, donde pronto instalaremos el sistema mejorado de riego automático. Hemos sembrado zanahorias (naranjas y moradas), remolachas, espinacas, nabos, habas, lechugas, escarolas... La mayoría ya están asomando sus hojitas al sol de invierno.
Los pak choi (col china) están enormes y pronto empezaremos a cosecharlos. Para quien no conozca esta verdura, es una planta de la familia de las mostazas que se usa mucho en la cocina china y del sudeste asiático, que se suele consumir en sopas y, como más rica está, salteada con setas.
Estamos a la espera de que el Ayuntamiento nos conceda la conexión eléctrica para poder organizar actividades más complejas e interesantes: para este trimestre, si todo va bien, tenemos proyectados talleres de construcción de hoteles para insectos y refugios para murciélagos. Además, con la conexión eléctrica podremos dinamizar aún más el espacio a través de alguna fiesta o mercadillo sin tener que poner en marcha el generador de gasolina, que es bastante ruidoso.
Los sábados por la mañana seguimos juntándonos una buena cuadrilla de gente del barrio para ir haciendo de ConnectHort una isla de naturaleza en medio de la urbe... ¡Y no olvidéis que todos los domingos tenemos el temazcal!

Carrer Àlaba, 24, 08005, Barcelona
<https://www.facebook.com/connecthortbarcelona/>
connecthort@gmail.com

Plafons del patrimoni de Pere IV

L'Ajuntament està instal·lant al llarg del carrer Pere IV una sèrie de plafons amb contingut historicopatrimonial que conformen un itinerari que persegueix fixar llocs de memòria històrica del Poblenou. L'itinerari, format per setze plafons al llarg del carrer, convida el vianant a preguntar-se pel passat, per la transformació i per les possibilitats en el futur de l'Eix Pere IV. Les transformacions que ha sofert el carrer, com l'actual remodelació del tram central i la posada en marxa de la primera superilla, fan especialment indicada aquesta intervenció de caràcter informatiu que contribuirà a fixar la memòria del passat industrial, no només de les transformacions físiques sinó també de les condicions de vida, les relacions sociolaborals, de la cultura obrera i dels emprenedors industrials que han deixat una petjada avui encara recognizable al Poblenou. La iniciativa ha estat del MUHBA, amb l'autoria de Lluís Sales Favà.

Receptes del món

Pastís de blat de moro sense llet

Ingredients

3 ous
1 llauna de blat de moro de 185 g
1/2 llauna d'oli de gira-sol
8 cullerades soperes de sèmola de blat de moro per fer polenta
4 cullerades soperes de sucre roig (integral)
1 cullerada de postres de llevat en pols

Elaboració del plat

Poseu tots els ingredients en un bol i bateu-los bé fins que es formi una massa homogènia. Agafeu un motlle, unteu-lo amb oli o mantega i empolsineu-lo amb farina. Aboqueu-hi la massa i poseu-la a coure al forn, prèviament escalfat, a temperatura mitjana (150°C) durant 35 minuts o fins que estigui daurat. Feu la prova de l'escuradents per comprovar que sigui cuit. Quan el pastís s'hagi refredat una mica, desemmoltlleu-lo i serviu-lo amb un te.

Amb la màquina de fer pa

Poseu el blat de moro, l'oli, els ous, el llevat en pols i el sucre en un bol i bateu-ho fins que quedi una massa homogènia. Aboqueu-la al recipient de la màquina i, per sobre, la sèmola de blat de moro. Seleccioneu el programa per fer el pastís i el torrat mitjà i engegueu la màquina.

Tatiana Santos

La Tatiana és una dona alegre i molt vital. Li agrada l'ensenyança transformadora i la cuina amb voluntat de vida saludable. La recepta que ens proposa és un pastís que té com a base el blat de moro i és típica de la festa Junina, que correspon al nostre Sant Joan, que a Salvador de Bahia, Brasil, és època de fred.

És sociòloga, postgraduada en psicologia social i economia social i solidària, i fa classes a la Universitat de Girona. Fa 17 anys que viu a Barcelona i ens diu que l'excusa per venir-hi van ser els estudis, però el motiu principal va ser l'amor, perquè es va enamorar d'un informàtic català i va decidir seguir-lo. Al barri, participa a la Taula Eix Pere IV i està especialment interessada en l'economia social i col·laborativa.

Parlem de les diferències entre el Brasil i Barcelona: diu que, en arribar, hi va trobar valors que eren els seus perquè

aquí les persones eren més capaces de fer valdre els seus drets, però, després de la crisi a Europa, les coses han canviat i les diferències s'han reduït.

La Tatiana ens explica que el programa Fam Zero del govern del president Lula va permetre a la ciutadania disposar d'uns mínims vitals que li donaven seguretat per optar a feines sense estar sotmesa a l'explotació i que l'accés a l'educació ha canviat la base social.

L'impeachment a Dilma Rousseff va ser el resultat de la reacció de les forces de dretes que no estaven d'acord amb els canvis produïts al país i de la decepció de les esquerres pels casos de corrupció i els pactes de govern amb l'oposició.

La conversa amb la Tatiana donaria per a una entrevista en profunditat. Considera que al Brasil, igual que a Europa, hi ha una escalada de les dretes però que els cicles de la història són llargs i això pot canviar. Parlem de canvis socials i de

valors, principalment entre la gent jove, de les diferents revolucions que hi ha hagut al llarg del temps i com la quarta revolució industrial en la qual estem immersos ens portarà a un replantejament de vida totalment necessari si volem salvar el planeta.

El Brasil és un país amb moltes interaccions entre persones i religions, que, en l'àmbit de la cuina, incorpora productes de procedències diverses; mengen molts fruits de la terra, principalment arrels, però no tenen costum de consumir aliments frescos.

La Tatiana es considera catalanobrasiler i diu que el contacte amb la dieta mediterrània li ha representat una experiència vital que fins i tot li ha canviat el físic.

Montse Milà

Si teniu una recepta amb història que us agradaria compartir, envieu-la a elpoblenou@elpoblenou.cat

AGENDA D'ACTIVITATS

NOVA ICÀRIA ESPORT & FIT

MARÇ

ETS EXABONAT DEL CLUB?
DURANT EL MES DE MARÇ,
MATRÍCULA PER 16€

08/03 | DIA DE LA DONA

20:45H: Zumba a la pista
poliesportiva

A MÉS, GAUDEIX D'UN OBSERQUI DE BOMBONS
SALUDABLES I LA SEVA RECEPTA!

ABRIL

L'ESTIU S'APROPA...
COMENÇA L'OPERACIÓ BIKINI!

**06/04 | DIA MUNDIAL ACTIVITAT
FÍSICA I SALUT**

Jornada de xerrades de
fisioteràpia i nutrició entre
activitats

**14/04 | TORNEIG DE PÀDEL
INFANTIL**

**21/04 | INICI INSCRIPCIONS AL
CAMPUS D'ESTIU**

**ICÀRIA OLYMPIC
FESTIVAL**
05 MAIG

novaicaria.com

Av. Icària, 167
08005 Barcelona

Tel. 932 212 580
repcio@novaicaria.com

Ajuntament de
Barcelona

PASSAR FRED A CASA NO ÉS NORMAL. L'ENERGIA ÉS EL TEU DRET.

Deixar d'utilitzar l'aigua calenta o els fogons per fer front a la factura no és normal. Per llei, les companyies no poden tallar el servei a les llars vulnerables.

Vine al punt d'assessorament energètic de Sant Martí:
Oficina de l'Habitatge de Sant Martí. Rambla del Poblenou, 154.

Més informació

www.habitatge.barcelona/dretsenergetics

PERQUÈ NO ET TALLIN
LA LLUM, L'AIGUA O EL GAS,
**POSEM TOTA
L'ENERGIA**

Ajuntament de
Barcelona

